

NAS GLAS

Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev

:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne štev. 1 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina Din. 40.—

Polletna naročnina „ 20.—

Četrletna naročnina „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštino.

— Oglasi po ceniku. —

Uredništvo: Ljubljana, pokrajinska uprava oddel. za soc. politiko. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/1. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Dr. Joža Glonar:

Ignoranca ali cinizem*)

Vis consili experts moleruit sua,
Vim temperatam di quoque provehant
In maius. Hor. III, 4.

Redukcija uradništva, ki se je v zadnjem času začela energično vršiti, se vrši na način, o katerem ne moremo ravno reči, da bo ž njim dosežen oni uspeh, ki se namerava doseči. S tem ne bo pomagano nobeni strani, ne uradništvu in ne državi. Na videz se vrši brezglavo, vendar pa tiči v njej premišljen sistem, ki nam ga je oni dan, 4. avgusta, odkril Krsta Marić v oficijalnem tedniku radikalne stranke, v »Novem Životu«. V članku »Uradniško vprašanje«, ki ga revija pri naša na prvem mestu, podaja Marić najprej lastno definicijo uradništva: »Brez dvoma je, da je uradniško vprašanje v vsaki državi, torej tudi v naši, važno društveno vprašanje. V moderni državi uradnik ni samo intelektualen delavec in narodov služabnik, ampak tudi važen kulturni in socialni faktor. Moč kake države je v narodni, državljanski zavesti njenih državljanov, ta zavest pa se ustvarja z uradniškim aparatom, z uradniki kot predstavniki državne oblasti.

Kaj je torej pri nas bistvo uradniškega vprašanja, v kakem razmerju sta si pri nas uradništvo in država? O tem govori v nadaljnjem Marić z jasnostjo, ki ni treba večje. »Rekli smo, da uradnik ni intelektualen roko-delec, ampak kulturni faktor v narodu, v državi. Kaj pomeni to? Mnogim tega ni treba razlagati, posebno ne uradnikom iz Srbije in Črne gore. Toda uradnikom iz novoosvojenih krajev, iz Bosne, Hrvatske, Slovenije, Dalmacije in Vojvodine je treba pojasniti, ker tega ne vedo ali ne marajo vedeti.

Po naši teoriji je uradnik prijatelj naroda in države; on je prosvetni delavec med narodom in državotvorni element. Po avstrijski teoriji pa je birokrat, intelektualni roko-delec, čuvaj oblasti, dinastije in narodov gospod! »Ljudstvo je ošudna žival,« pravijo vsi uradniki bivše Avstro-Ogrske Monarhije (da ne bo kakega suma: velike začetnice so Marićeve, ne moje!) in ž njim ravna najboljši oni, ki mu strogo zapoveduje in ga drži v temi in neznanju. Ljudstvo je živina, in če je že človek, potem je brez vseh pravic, uradniki pa so višja bitja. Družiti se s kmetom, tem umazanim in bedastim stvorom, je nedostojno za cesarsko - kraljevega uradnika, in če se je kateri res tako daleč izpozabil, je prišel v črno knjigo, ker se narodu zapoveduje, ne pa

pojasnjuje. Zato se z narodom govori v uradu v izpačenem jeziku, ki ga celo šolani ljudje težko razumejo, kaj šele neuki kmetje. Oblast in država, vse to je sedemkrat zapečatena skrivnost za kmeta. Kako se država uporablja in zakaj baš tako, tega narod ne sme in ne more izvedeti...

Bivše avstro-ogrsko uradništvo, ki se danes nahaja v naši državni službi, je po svoji veliki večini nepatriotično in nedržavotvorno. Če že ne mrzi naroda in ne dela nič proti državi, pa tudi ne dela nič za narod in za državo, ne poučuje naroda in ga ne vzgaja v ideji narodnega in državnega edinstva. To uradništvo ni nikak kulturni državotvorni faktor, ampak povprečen intelektualen roko-delec. Če bi to ne bilo res, ali bi potem nasprotniki narodnega in državnega edinstva mogli pri volitvah dobiti tako silno število kroglic!

Kje je študiral Marić tip tega slabega uradnika, ki ga je tukaj tako podrobno opisal, tega ne pove. Mogoče je tak uradnik samo v deželi muhurjev, kusurja, intervencij in krvavih volitev, kar vse označuje razmere, ki jih je tak uradnik sam povzročil in za katere je on sam odgovoren. Ta dežela pa se zaenkrat še ne zove — Prečanja! Silna jeza, ki jo kaže Marić, kadarkoli se v tem članku spomni zadnjih volitev in ki jo potem izlije na prečanske uradnike, je obenem tudi dokaz, da so vse njegove besede o kulturnem poslanstvu državotvornega uradništva gole, prazne fraze: po njegovem bi naj bil državni uradnik v prvi vrsti strankarski priganjač! Jezi ga, da prečanski uradniki niso zlorabljali svojega položaja v ta namem, da bi ljudstvu odvzeli svobodo izražanja lastne volje ob zadnjih volitvah! Kako se je sijajen uspeh forsiral po drugih krajih, to je tako dobro znano.

In potem se še drzne napisati napeto-ličeno frazo: »Uradniki, kot predstavniki oblasti in države, kot izvršitelji narodnih želj in potreb uživajo med državljani ravno tako veliko spoštovanje kakor država.« Marić ne ve ali ne mara vedeti, da so državni uradniki pri nas sploh eksekutivni organi države in da jim je vsaka iniciativa in legislativa izrečno odvzeta s tem, da jim je zabranjena izvolitev v parlament, kjer bi jim bila dana edina možnost, izvrševati narodove želje in govoriti o njegovih potrebah. Bog da jim še ni prepovedano pisati v časnike! Ministra, ki se je čudil nad predrznostjo nižjih državnih uradnikov, da se upajo javno povedati svoje mnenje, smo namreč res že doživeli! — Naš narod, namreč prečanski, pa je danes že toliko izobražen, da ve prav natanko razlikovati, kdaj izvršuje uradnik samo to, kar mu je z a u k a z a n o in kdaj rav-

na s a m o v o l j n o. Da se vsled tega v petih letih ni mogel ravno ogreti za vsakokratni režim in da je dobro spoznal neko vrsto njegovih tipičnih zastopnikov, za to ne leži krivda niti v njem samem, niti v prečanskem uradništvu sploh. Ni kriva palica, kriv je gospodar, ki ga ž njo bije. In temu gospodarju je izrazil svoje »veliko spoštovanje« na pravi jasen način baš ob priliki zadnjih volitev. Kdor ga razlaga s protidržavnostjo in nedržavnostjo, uganja čisto navadno govorniško prestigitaterstvo!

Kaj nas uči 3. avgust 1923.

Novega nič, dokazilno nam potrjuje naše trditve, da uživamo samo žalostne uspehe našega organizatoričnega nastopa, če gazimo dan za dnevom globlje v socialno mizerijo, iz katere nam ni rešitve, ker je niti ne zaslu-žimo.

Prostovoljno smo se vkovali v težke verige državne službe, odrekli se vsem pripomočkom v boju za vsakdanji kruh in si vsaj zasigurali človeku primerno eksistenco; ostane nam edino še resignacija na vse, o čemur smo nekdaj sanjali.

3. avgusta je nameravalo državno uslužbenstvo manifestirati proti nedostojnemu postopanju vsem prošnjam nedostopnega delodajalca, pokazati smo hoteli našo moč, pokazali pa smo žalostno sliko nesloge, ki ne služi družega kakor pomilovalne prezirljivosti zastran drugih slojev, ki znajo z možatim nastopom uveljaviti upravičene zahteve.

Nekaj groženj in vzgojena bojazljivost je premagala vsak čut solidarnosti, pohlevno smo se uklonili ter molče nadaljevali trnjevo pot pod jarmom državne uprege.

Poučne utegnejo biti slike iz predpriprav za nameravano manifestacijo: V vrstah lastnih tovarišev so se našli ljudje, ki so v hvalevredni vnemi za dobrobit države skrbeli, da se ogrožena nesloga ohrani, na kateri temelji danes reševanje uradniškega vprašanja pri nas.

Vse je bilo pripravljeno, sporazum z železničarji dosežen, akcijski odbori so izdali navodila, vse je šlo tiho in tajno, treba je bilo še zadnjega zaupnega sestanka tik pred odločilno uro. V odkritih besedah nam je govoril naš zastopnik, brez pomisleka smo mu obljubili solidarnost, poznamo ga kot poštenjaka, ki uživa vsestransko zaupanje, nihče ni ugovarjal.

Oglasi se še drugi govornik k besedi, sicer neva bljen, »slučajno« navzoč:

V izbranih besedah je svaril gospod iz Ljubljane zapeljane tovariše pred nepremišljenimi koraki, češ da ni misliti na uspeh, ker odrekajo organizacije sodelovanje, slikal je

*) Objavljeno v »Slovencu« z dne 19. avgusta t. l.

nesrečo, ki nam preti, dokazoval neprimerenost nameravane akcije, ministri da so na počitnicah, parlament pa ne deluje, bil bi vrhunec lahkomišelnosti, ko bi to gospodo motili lačni državni uslužbenci s »pobuno« v njih težko zasluženem oddihu na raznih letovišjih.

Podpora za svoja duhovita in državotvorna dejanja, ki gotovo ne ostanejo brez uspeha, je imel naš skrbni »tovariš« kar s seboj v osebi vdanega prijatelja za take izredne zasluge za narod in domovino takisto vnetega moža.

To se je odigralo precej oddaljeno od Ljubljane, še domačini smo komaj uro poprej izvedeli za zborovanje, ali oblast je poskrbela, da sta bila njena odposlanca »slučajno« navzoča.

Izvršila sta zaupno nalogo izborna in nehlvaležno bi bilo, če se jima »višjim mestom« ta zasluga ne vračuna.

Dan 3. avgusta 1923 velja kot preizkušnja med nami in vlastodržci države, mi smo podlegli, brez napora za našega nasprotnika je bila borba, ker nam manjka najboljše orožje:

sloga in disciplina.

Res da smo praznovali 3. avgust t. l., pa ne iz lastnega nagiba; ko opozorila, da se držimo danih obljub, niso zalegla, prisilila nas je preteča brahijalna sila naših zaveznikov, da smo zapustili urade, kolikor se jih ni po nedostopnih pisarnah poskrilo.

Tudi za ta dan so se našli »vneti« tovariši, ki so spretno izrabili položaj v osebne koristi, seveda pod pretvezo posebne požrtvovalnosti za službo.

Pri nas je pošta, seveda iz navedenih vzrokov višje sile, počivala; ampak vodja urada se je »žrtvoval«, osebno je stregel pri telefonu, se osebno vsakokrat javil, če je klicala direkcija »tukaj upravnik R...«, 24 ur je posvetil zaslužni mož javni upravi, škoda bi bilo v resnici zamuditi tako ugodne prilike, pokazati svoje vdanosti, vneme in marljivosti pristojni oblasti, ki bo gotovo primerno ocenila to redko prikazen iz ogromne množine lahkomišelnih malkontentov.

Ta gospod pride vsaj do zaželenega »ordena«.

Vem da se čitateljem gabi daljše razpravljanje o tako nečednih zadevah, besedam samim ostanemo itak nedostopni, mogoče nas vzpodbujajo dokazi in dejstva, da obračunamo enkrat temeljito z našimi »organizatorji« in si postavimo kot branik za naše pravice čvrsto oporo v obliki zveze, ki se ne bo rušila pri prvi priliki poskusa.

Tipičen primer žalostnih organizatoričnih razmer nam daje pošta, tovariši iz te kategorije jih živo občutijo, pri njih torej ne bomo iskali vzora, pač pa jih obžalujemo ter upamo, da se jim kmalu odpro oči.

Izčrpali smo vsa sredstva, prosili, zahtevali, pretili smo, vse je bilo zaman; kaj torej?

Dokler nas še ne omami obup, nam ostane še duševna moč k novemu delu, orisali smo v prejšnjih številkah načrte, teh se poprimimo, izvršimo jih, prisilimo usodo, da nam milejše zasije, rešitev lež v slogi!

Trezno mislečim ljudem ne bo treba tolmačiti, da predstojеče vrste ne izvirajo iz delamrznosti ali celo iz protidržavnih nagibov, narekuje jih žalostni položaj državnih trpinov, ki imajo več žive ljubezni do drage domovine ko oni brezsrčni njeni izkoriščevalci, ki so si prisvojili vladno moč, pod katero ječijo tisočeri zvesti sinovi domovine, ki naj bi bili njena opora.

Vrhunec finomehanike pisalnega stroja STOE-WER. Zastopstvo Ljubljana, Šelenburgova u. 6/I.

I. K., Kranj:

K poslovanju naših zadrug.

Lansko jesen se je obrnila na nas neka zadruga s prošnjo, da bi ji preskrbeli vagon krompirja. Ker sami še nismo bili pripravljeni za neposreden nakup, smo preskrbeli zanesljivega posredovalca, ki je potem v obojestransko zadovoljnost izvršil naročeni posel. Seveda je pri tem vtaknil najmanj zmeren zaslužek v žep. Za pardnevno razmerna malenkostno delo zaslužil je znesek, ki gotovo vidatno presega plačo vsakega državnega uslužbenca za tisto dobo.

Letošnjo pomlad je prodajal Dalmatince pri nas olivno olje po nižji ceni, kakor je bila v trgovini. Ljudje so pridno kupovali in olje hvalili. Prišlo nam je na misel, ali ne bi mogli storiti tudi mi to. Obrnili smo se na nabavno zadrugo v Splitu s prošnjo, ako bi nam hotela posredovati nakup olivnega olja. Ustregla nam je drage volje. Naročili smo sod olja in ga v enem mesecu razprodali. Cena je bila pri litru okoli 5 Din nižja kakor v trgovinah. Tudi zadrugi je ostalo nekoliko dobička. Tedaj smo naročili drug sod. Za prihodnje božične praznike naročimo vino za svoje zadrugarje. V dogovoru smo z zadrugo, ki nam nakup oskrbi. Zadrugarji dobijo tedaj takrat vino po ceni, ki bo gotovo za tretjino nižja kakor bi jo morali plačati v gostilni ali pa pri trgovcu.

Jesen se bliža. Pridelki se zbirajo v shrambah proizvajalca ter čakajo odjemalcev. Državni uslužbenci, domačini, zamorejo kriti svoje potrebščine z neposrednim nakupovanjem. Oni pa, ki nimajo pridelkov v neposredni bližini, so navezani na posredovalce in morajo plačevati višje cene. Zakon o pobijanju draginje jim dovoljuje brez vsega 25 odstotkov čistega dobička. Mi smo pač bolj skromni. Pomagajmo si sami in se zadovoljimo samo s par odstotki!

V vseh krajih naše domovine obstojajo nabavljalne zadruge. Zadrugarji poznajo dobro svoj okoliš in vedo kaj proizvaja. Ali ni naravno, da prevzamejo posredovanje pri nabavi blaga za one zadruge, ki tega nimajo v neposredni bližini? Dobitek bo dvojen. Iz zmerne provizije, ki se zaračuna za posredovanje, nagrade se oni zadrugarji, ki opravijo naročeni posel. Na ta način pripomoremo posameznikom do poštenega postranskega zaslužka. Nakupovanje na debelo da pa tudi dosti nižje cene, ki pridejo v prid vsem udeležencem.

Glavne življenske potrebščine moka, mast, sladkor itd. moramo dovažati od daleč. Dosedaj smo jih dobivali vedno po posredovalcih. Ali bi se ne dalo teh izključiti? Vsaka, posebno manjša zadruga, se jim pač sama ne more izogniti. Toda če se strnemo v večje skupine, ki bi skupaj poslovale v gotovih primerih in naročale blago skupaj, da se mnogo doseči. Znano mi je, da neka večja zadruga pri nas kupuje pšenico naravnost pri kmetih ter jo da mleti v lastni režiji. Poslovanje te zadruge se ne bo prav nič bolj zamotalo, ako bi njen zastopnik kupil na svojem potovanju par vagonov pšenice tudi za druge zadruge. Nasprotno, zadrugi bi bilo to le v prid. Kot močnejši odjemalec dobila bi večji ugled, režijski stroški pa, ki ostanejo enaki, porazdelili bi se na večjo množino blaga, vsled česar bi se to tudi nekoliko pocenilo.

Izdelke industrije in obrti kupujemo po večini iz druge ali tretje roke in še dostikrat tujega izvora. In vendar vemo, da se v naših krajih mnogo proizvaja. Vsaka zadruga pozna svoj okoliš in ve, kaj se dobrega v njem izdeluje. Priporoči naj te izdelke tudi drugim zadrugam. Dobitek bo zopet dvojen; mi dobivamo od tovarišev preizkušeno dobro

blago po prvotni ceni, na drugi strani pa podpiramo domačo obrt, ki ima težko stališče v boju s tujo konkurenco. Priporočevanje domačih tvrdk naj se vrši po naših organih. »Naš Glas« in »Nabavljalna zadruga«. Tvrdke, ki hočejo biti dobavitelji Nabavne zadruge, morajo imeti oglase v naših organih. Ako jih zadruga res priporoča, morajo imeti oglasi izrecni dostavek, da so dobavitelji teh in teh zadrug.

Vse to so misli, ki zamorejo po mojem mnenju izdatno pospešiti razvoj naših zadrug. Na tovariših je, da jih pretrusejo in izrazijo o njih svoje mnenje. Zadruga pa, ki bi se strinjale z nasvetovanim načinom poslovanja, se bodo pač morale dogovoriti o skupni akciji po svojih zastopnikih na sestanku, ki bo naravna posledica razvoja, ako so padle besede na rodovitna tla.

Redukcija IV.

Železničarje so baje že izreducirali, korenito, vsepriki kvalificirane in nekvalificirane — če je sploh kaj takih v Sloveniji. Zdaj pridemo drugi na vrsto. Po deželi gre glas, da bodo »gospodje Simonoviči« pognali vse, kar leze ino gre, namreč vse tiste, ki služijo že izza leta 1893. in prej.

Lepo število bo to, sama avantgarda. Odleteli bodo uradniki in služabniki, katerim je bila služba vse: najprej služba, potem služba in nazadnje zopet služba. Takih se dandanes več ne rodi ali so pa bele vrane.

Starejši nadzorni uradniki so brezdvomno opazovali, kako je zajel človeški material — naraščaj — glede kvalifikacije pojmati in upadati, nekako po letu 1900, še prav posebno pa tam, kjer so uvažali tista »napol« uradniška mesta — pri nas bi jim rekli »pil-pogačice«, pol miši, pol tiča. To so namreč taka mesta, za katera se je zahtevalo manjše šolske naobrazbe, zato so jih pa ceneje plačevali, da se je čimveč prištedilo. In tako se je štedilo leta in leta. Kaj se je prištedilo in koliko, bomo prešteli po izvršeni redukciji.

Ako misli gospoda tam »preko«, da pojde potem vse gladko ali vsaj tako kakor doslej, se korenito moti. Če izvedejo nameravano redukcijo res tako, kakor se govori, bo pokalo na vseh koncih in krajih, neizogibna polomija!

Stebri, opore službe in — kar recimo — države bodo padli, ostalo bo le ogródje s šibkimi stebriči, ki najbrž ne bodo spodnašali ogromnih obokov nad seboj. Nekega lepega dne se bo sesulo vse na kup — groblja!

Če se utegne pripetiti kaj takega v Sloveniji — na zeleni veji — kaj bo šele tam preko — na suhi veji, kjer je uradništvo — z malimi izjemami — vse vprek, od najvišjega do najnižjega nekvalificirano. In namen te redukcije je ravno ta, kakor se pripoveduje, da spravijo svojo manj kvalificirano in nekvalificirano »porodico« na kvalificirana mesta, dokler je še čas, to je med »interregnum« pragmatike.

Kakor že v uvodu omenjeno, se namerava vpokojiti vse, ki so vstopili v državno službo pred 1893. letom. Zadnjim obsojenim letnikom bi manjkalo torej nekaj malega do popolne doslužnosti — 35 službenih let. Pravijo pa, da bodo ti obsojenci upokojeni še po starem, po novem zakonu pa samo tisti, ki so dovršili vso predpisano službeno dobo.

Gospoda moja, tu bi bila resna in pametna beseda na mestu, da se prepreči še pravčasno katastrofa. Ne igrajte se z ognjem, z ljudmi, da ne bo zavrelo in prekipelo; te opekline bi bile tako hude, da bi jih ne ozdravil noben zdravnik — državnik! »Quidquid agis, prudenter agas et respice finem!«

Vestnik.

— **Opozorilo.** Gg. naročnike prosimo nujno, da nemudoma poravnajo zastanke na naročnini. Vsem, ki so kakorkoli v zamudi, označili smo danes poleg naslova svoto, ki je z dnem 30. junija 1923 na dolgu. Pripominjamo, da so všteta vsa dana plačila in značijo zabeleženi zneski svoto, ki je s 30. junijem t. l. po odbitku vseh danih plačil še na dolgu. Nujno prosimo vse, da izvolijo to vpoštevati in nam dotične zneske čimprej nakazati. Ker imajo nekateri na dolgu po 200 K in več in ker vemo, da vsak tako svoto težje utrpi, nimamo ničesar proti temu, če nam, nakažejo tudi manj, dočim naj ostanek poravnajo v obrokih, a to gotovo vsaj tekom dveh mesecev.

Uprava.

OKROŽNICA.

Z ozirom na predstoječo izvršitev službene pragmatike in uvrstitev v posamezne grupe pozivlja Vas podpisano društvo, da si vsak in vsaka preskrbi v najkrajšem času zadnje šolsko spričevalo in ga hrani.

Kdor ga nima več v izvirniku, naj za-prosi za uradno poverjen prepis.

Zadeva je važna in nujna.

V Ljubljani, dne 24. avgusta 1923.
Društvo sodnopis. uradnikov in oficijantov za Slovenijo v Ljubljani.

Popravek. V 22. številki »Našega Glasa« je izšel članek z naslovom »K članku Nedoslednost«. Pomotoma je bil ta članek signiran z J. B., kakor prejšnji, ki je obravnaval isto temo. Članek v 22. številki bi moral biti pravilno signiran s črkama Iv. K.

Zagrebski »Naš Glas« prinaša v 33. številki prevod našega članka »Gospodje Simonovići« iz 21. številke našega glasila.

Dosedanji inšpektor v ministerstvu prosvete gospod Fran Vajda, znan tudi čitateljem Našega Glasa po svojih stvarnih razpravah, je zapustil svoje mesto v ministrstvu in je bil imenovan za profesorja na vojni akademiji v Gružu pri Dubrovniku. Našemu zvestemu sotrudniku želimo, da bi se po trnjevi poti v beograjskem uradu prav dobro počutil na svojem novem službenem mestu in v svojem novem delokrogu.

Povišanje taks in pristojbin se izvrši s 1. oktobrom 1923. Vlada je tozadevni načrt že predložila in se sedaj nahaja v finančnem odseku. Na vsako prošnjo, vlogo ali pritožbo se bo moralo po sprejetju tega zakona (1. oktobra 1923) pritisniti kolek 5 dinarjev (dosedaj 3 dinarje). Za rešitev (uradni odgovor) pa zahteva vlada 20 dinarjev (dosedaj 10 Din). Za vsako prilogo je veljal dosedaj kolek za 1 dinar, a odslej 2 dinarja. Torej bo čisto navadno vlogo na kakeršnikoli urad, nadalje prizivi (rekurzi) in prošnje treba kolekovati skupno z najmanj 25 Din.

V. jugoslovenski zadrudni kongres v Celju. Dne 5., 6. in 7. oktobra letošnjega leta se vrši skupno s proslavo 40 letnice celjske Zadružne Zveze v Celju 5. jugoslovanski zadrudni kongres Kongresa se udeležijo ne-le odposlanci vseh zadrudnih organizacij v naši državi, temveč tudi odlični zadrugarji iz Francoske, Nemčije in Švice.

Radikalna vlada se je zopet močno utrdila, ker je pri občinskih volitvah v Srbiji in Črni gori, ki so bile 19. avgusta, dobila radikalna stranka veliko večino občin v svoje roke. Tudi Beograd ima v občinskem zastopu radikalno večino. Morda je sedaj apetit radikalne vladne gospode nasičen in bo imela čas, da posveti vsaj neznamen del svojega časa naši zavrženi upravi in konsolidaciji razmer v notranjosti države.

Razširjenje raka v Franciji. Prof. Remond je poročal na zadnji seji pariške akademije, da se je rak zelo razširil. Leta 1912 je bilo 300 bolanih, l. 1920 362, l. 1921 589 in leta 1922 864. Samo v Toulousi je narastlo število od 22 l. 1919 na 126 v letu 1922. Ugotovilo se je, da se poloteva bolezen mlajših ljudi.

Pisalni stroji itd.

mehanična delavnica (popravljalnica)

Ljubljana

Šelenburgova ul. 6/I.

L. BARAGA.

Čevlje kupujte od domačih tovarov trdke Peter Kozina & Ko. z znamko »Peko«, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno, Ljubljana, Breg 20, ter Aleksandrova cesta št. 1.

KOLESA
NAJBOLJŠA NUDI
J. GOREC
LJUBLJANA
PALAČA LJ. KRED. BNK

Modno blago, perilo in potrebščine za šivilje in krojače priporoča trdka

A. Persche

Ljubljana, Pred škofijo 21.

Tvrdka **Josip Petelinc**

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.
priporoča najboljšo šivalne stroje „Gritzner“, potrebščine za šivilje in krojače, modno blago in galanterijo.

Priporoča se papirna trgovina

Ivan Gajšek

Ljubljana, Sv. Petra cesta 2.

ki ima po zmernih cenah v zalogi pisarniške, šolske in risalne potrebščine, poslovne in trgovske knjige, bloke itd.

Razmnoževalne priprave.

Modno blago

T. EGER

Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 2

Specijalna trgovina pravih ročnih čipk (kleklanih in fillet.)

Tovariši!

Kupujte svoje potrebščine le pri trdkah in obiskujte le lokale, ki inserirajo v »Našem Glasu«. Kdor podpira nas, tega podpirajmo mi!

Tovariši!

Priporoča se Vam trgovina s papirjem, pisarniški in šolski potrebščini

Karol Till,

Ljubljana, Kongresni trg št. 8.

(lastnik Gruber in Pokover).

Prvovrstno blago in zmerne cene.

Razne vrste čevljev

od 50 Din naprej razprodaja

trdka

Henrik Kenda

Ljubljana,

Mestni trg številka 17

Najmodernejša kavarna in restavracija

„EMONA“

v palači Ljubljanske kreditne banke

LJUBLJANA

DUNAJSKA C.

Za obilen obisk se priporoča restavracija

JAN FIALA.

BLUZE vseh vrst ter narodne bluze, ročno delo.

PERILO. Vsebarvne nogavice za dame in gospode.

OBLEKE in volnene jopice (Jumperji)

Vsakovrstno blago za obleke, perilo i. t. d.

Izredno nizke cene.

Srečko Vršič

Ljubljana

ŠELENBURGOVA ul. 3

Ljubljana

Nasproti delikatesne trgovine Stacul.

Odon Koutny

orodje in tehnične potrebščine

Ljubljana, Kolodvorska ulica 28.

Priporoča se

I. ČERNE

Ljubljana, Dunajska cesta 28

Zaloga pohištva in tapetništvo.

I. Krivic špecerija,
Franciškinska ul. 10.

priporoča se cenj. občinstvu pri nabavi barv za obleko in volno, bencin, Bertan zoper stenice, Garantol za vlaganje jajec, gobe za umivanje, Kalodont, krtače vseh vrst, kislina solna in žveplena, muholovke, mrčesni prašek, naftalin, obliti za peciva, oglje, žimnata omela, pralni praški: Kontent, Persil, Ženska hvala, podnožniki: konopneni, leseni in slamnati, salmijak, cvet in sol za elemente, Strobil za snaženje slamnikov, Syndetikon lepilo, sponke za perilo, Panatol za pokončavanje ščurkov, tepači, zdravilni vrelec radenski in rogaški, grenčica Fran Josip, voščilo za parkete in žganja, konjak, rum.

Najcenejši in najboljši nakup vseh vrst sukna in manufakturnega blaga

Franc Mastek

Maribor, Glavni trg šte. 16.

Poštni nameščenci na obroke.

Poštni nameščenci na obroke.

Modna in športna trgovina
za dame in gospode

P. Magdič

LJUBLJANA
nasproti glavne pošte.
Telefon int. 438.



L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15.

prilagoja svojo zalogo
dežnikov in solnčnikov
ter sprehajalnih palic.

Popravila se izvršujejo točno in solidno

Polhove kože

in vse druge divjih živali ku-
puje in prodaja trgovina usnja

D. Zdravč

Ljubljana, Florjanska ul. 9

„Pri nizki ceni“ **IGN. ŽARGI**

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 3.

Trgovina z drobnim, pletenim in mod-
nim blagom ter perilom in kravtami
na debelo in drobno.

Največja zaloge potrebščin za
krojače in šivilje.

Ant. Stacul

specerijska in delikatesna
trgovina.

LJUBLJANA,
Šelenburgova ul. 4.

Alojz Fuchs

zlatar in juvelir

Ljubljana, Šelenburgova ul. 6

prilagoja zalogo zlatnine,
srebrnine in ur.

Popravila v lastni delavnici
točno in solidno.

Priporočamo
trgovino

pisarniških in šolskih potrebščin
vseh vrst papirja na veliko in malo,

Jos. Omerza
LJUBLJANA

Dunajska c. št. 6. /I. nadstropje
Hiša Ikarne Dija. Piccoli.

Najboljše pečl sedanjosti so

Luc-ove pečl

Prosimo zahtevajte podpise!

Glavna zaloga za Slovenijo

F. P. Vidic & Komp.

zaloga stavbenega materiala

Ljubljana

Prešernova ulica

Ljubljana.

Stara dobro znana gostilna pri
Ljubljana **DUNAJSKA C.** Ljubljana

popolnoma nanovo preurejena

obratuje v polnem obsegu od

20. avgusta t.l. dalje,

Za obilen obisk se priporočata **ALEŠ** in **REZI ZALAZNIK.**

Gričar & Mejač

zaloga oblek za gospode, dame in otroke

samo **Šelenburgova ul. 3**

LJUBLJANA

LJUBLJANA

Oblačilnica za Slovenijo I. Z. Z. O. Z.
v Ljubljani.

Zaloga manufakturnega blaga!

Prodaja na drobno:

Stritarjeva ulica št. 5. in Dunajska c. št. 29.

Oglejte si pred nakupom!

Med dobrim najboljšim!

Pfaff
Puch

šivalni stroji za rodbino, obrt in industrijo.

vozna kolesa in vse v to stroko spadajoče
predmete **NAJCENEJŠE** pri **TVRDKI**

IGN. VOK

Ljubljana

Sodna ul. 7

Novomesto

Glavni trg 73.

Za nakup manufakturnega blaga se priporočata **tvrdka**

R. Miklauc Ljubljana

Lingerjeva ulica — Pred Škofijo št. 3.

V zalogi se vedno nahaja velika izbira volnenega, suknenega in
perilnega blaga za obleke, bela tkanina za perilo in postelje izvr-
stne kakovosti, cvilil za žimnice, garniture, šivane in flanelaste odeje,
srajce, predpasnike, nogavice itd.

Prijazna postrežba in znano ugodne cene.



Prva jugoslovanska tovarna
dežnikov

Josip Vidmar

Ljubljana,
Pred Škofijo številka 19.

Najnižje cene!

Solidna intočna postrežba!

Popravila, preobleke.

Z žvečenjem teh prvovrstnih originalnih ameriških gumi
bonbonov **Wrigley** si prihranite mnogo denarja in do-
sežete sledeče učinke: Pospešuje prebavo. Odstrani žejo.
Odstrani slabi ustni duh. Ščiti telo pred utrudljivostjo
in zaspanostjo. Varuje zobé pred gnitobó in jih obdrži
zdrave. Pospešuje slino. Prihrani se alkohol in tobak.
V službi ni dovoljeno kaditi in so torej najboljše nadome-
stilo „Wrigleyjevi žvečilni gumi bonboni“.



Perje in puh

C. J. HAMANN

Ljubljana, Mestni trg 8.

Priporočam se
modna trgovina

A. Šinković nasl. K. Soss

LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Špecerija, delikatese, vinarna

Fr. Kham

nasproti hotela „Union“

Cene zmerne!

Solidna postrežba.

Iv. Jax in sin

Ljubljana, Gosposvetska c. 2

šivalni stroji

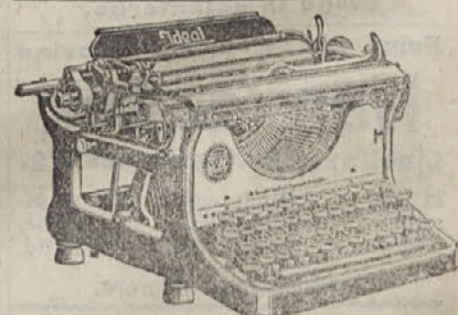
izborna konstrukcija
in elegantna izvršitev
iz tovarne v Lincu
Ustanovljena l. 1867
Vezenje poučuje brezplačno
Posamezni deli kolesni
šivalnih strojev.
10 letna garancija!

Pisalni stroji „Adler“

Ceniki zastoj in franko.

Kolesa iz prvih tovarn:
Dürkopp, Styria, Waffelrad.

Začasno znižane cene.



Pisalni stroj „IDEAL“ modela C

najmodernejša konstrukcija.

Razkazovanje brezplačno.

The Rex Co

LJUBLJANA, Gradisce številka 10.

Dobi se povsod in pri
generalnem zastopstvu

Drogerija

„Adrija“

Ljubljana, Šelenburgova ul. 5.

P. n. Konečno se nam je posrečilo, uvažati neposredno
od prve in največje ameriške tovarne hranil.

Wrigleyjeve žvečilne gumi bonbone (Chewing gum)